

Importerede hunde i almindelighed og gadehunde i særdeleshed udgør et langt større problem end rejsehunde.

FOTO SCANDINAVIAN STOCKPHOTO

Global opvarmning og import af hunde øger risikoen for smitsomme sygdomme i Danmark

Ved import af hunde er der risiko for, at de medbringer smitsomme sygdomme til Danmark. Med den globale opvarmning er der yderligere risiko for, at nogle af de vektorbårne sygdomme etablerer sig i den vilde danske fauna. På foranledning af Fødevarestyrelsen har DTU Veterinærinstituttet netop udarbejdet en rapport om de mulige risici ved import af hunde i Europa

TEKST AAGE KRISTIAN OLSEN ALSTRUP / DYRLÆGE, PH.D. OG FREELANCEJOURNALIST

Med import af hunde over landegrænserne er der risiko for, at de medbringer smitsomme sygdomme. Derfor risikerer Danmark, at nye infektionssygdomme etablerer sig i den danske natur, hvor de vil være næsten umuligt at udrydde.

I forbindelse med ændringer af EU-reglerne for transport af hunde over de europæiske landegrænser, hvilke trådte i kraft ved årsskiftet, har DTU Veterinærinstituttet udarbejdet rapporten »Vurdering af smitterisici ved indførsel af hunde« (se boksen), som er bestilt af Fødevarestyrelsen. DVT har talt med rapportens forfatter, seniorrådgiver, dr. scient. Peter Lind fra DTU Veterinærinstituttet og med dyrlæge, ph.d. Anna Huda fra Fødevarestyrelsen, om de mulige risici.

Vektorbårne sygdomme særligt problematiske

Ifølge Peter Lind er der grund til at tage problemet alvorligt, og han peger på, at

netop de vektorbårne sygdomme (fx rundormen *Dirofilaria* og protozoen *Babesia*) og dem, der benytter mellemværter (fx dværgbændelormen *Echinococcus multilocularis*), udgør et potentielt problem:

- Netop disse sygdomme kan være vanskelige at håndtere, hvis først de får etableret sig i den danske natur. Det betyder dog ikke, at direkte inficerende sygdomme som eksempelvis *Brucella canis* eller *Leptospira canicola* er uden betydning, men her vil det i højere grad være et problem, der kan kontrolleres af den enkelte hundeejer eller hundekennel.

Den globale opvarmning forstærker problemet, da den muliggør spredning af mange vektorer og mellemværter til mere nordlige breddegrader. Peter Lind giver et konkret eksempel:

- Det er tilfældet med *Babesia canis*, som har flåten *Dermacentor* som vektor, og denne er påvist lige syd for Danmark og kan ligeledes nu være udbredt i Danmark.

Peter Lind peger endvidere på, at varmen også fremmer opvæksten af de infektiøse agenser og deres vektorer, og han nævner *Dirofilaria* som eksempel:

- For parasitten *Dirofilaria* gælder det, at udviklingen af det tredje larvestadie i myggen, der er infektiøs for hunde, kræver 130 graddage over 14 grader Celsius. Disse betingelser er i dag opfyldt i Nordtyskland og formentlig allerede i dele af Danmark.

En temperaturstigning på blot et par grader Celsius kan derfor få store konsekvenser, og det gælder derfor om at holde agens uden for landets grænser. Peter Lind peger på, at importerede hunde i almindelighed og gadehunde i særdeleshed udgør et langt større problem end rejsehunde – det har såvel hollandske som tyske undersøgelser dokumenteret. Om årsagen hertil forklarer han:

- Det skyldes det enkle faktum, at rejsehundene normalt vil være eksponerede for relevante sygdomme i væsentligt kortere tid. Hvis man importerer hundehvalpe, vil der også være en ikke-ubetydelig risiko i

forbindelse med vektorbårne infektioner, selvom risikoen er meget mindre end ved ældre hunde.

Hundeejere bør tænke sig godt om

I Fødevarestyrelsen tager man rapportens konklusioner alvorligt. Forekomsten af zoonoser og andre infektionssygdomme er væsentlig anderledes i Øst- og Sydeuropa, end den er i Danmark. Anna Huda peger på, at eksempelvis dværgbændelormen er en alvorlig zoonose, som vi må gøre en indsats for at begrænse. Da den allerede er påvist i danske ræve på spredte lokaliteter, har Fødevarestyrelsen udarbejdet anbefalinger til danske hundeejere, hvis hunde er i farezonen. Formålet er at undgå, at dværgbændelormen etablerer sig yderligere. Hundeejerne bør således sikre sig, at importerede hunde er blevet ormebehandlet, inden de indføres til Danmark. Anna Huda advarer særligt hundeejerne om, at herreløse hunde udgør en stor risiko, som de bør tage overordentlig alvorligt:

- Vi ønsker at gøre opmærksom på, at indførsel af tidligere herreløse hunde kan være yderst risikabelt, idet sådanne hunde kan være inficerede med alvorlige sygdomme, som indførselskravene ikke tager højde for. Derudover skal man være opmærksom på risikoen for udvikling af adfærdsforstyrrelser hos tidligere herreløse hunde, der forsøges tilpasset livet som familiehunde, idet de er vokset op uden god kontakt til mennesker.

I det hele taget er import af herreløse hunde særdeles problematisk. Anna Huda fortæller:

- En norsk undersøgelse af importerede gadehunde har vist, at mange hunde var mangelfuldt behandlet mod dværgbændelorm, og endvidere var mange hunde mangelfuldt beskyttet mod rabies. Dette har medført advarsler mod import af gadehunde. Det er vigtigt, at vi tager de norske resultater ad notam.

Det er en forudsætning for EUs harmoniserede regler, at hundeejeren kender hvalpens oprindelse. Derfor bør man – ifølge Anna Huda – aldrig købe hund i andre lande uden forudgående godt kendskab til hundens sundhedsstatus. Anna Huda giver dette råd til potentielle nye hundeejere:

- Det vil sige, at hvis man køber en hundehvalp, bør man købe den hos en opdrætter, hvor man ved, at hundene er sunde og

EU-regler for transport af hunde over de europæiske landegrænser

Ændringerne, som skal anvendes fra 29. december 2014:

- Nyt pasformat, certifikater og erklæringer
- Rabiesvaccinationen må tidligst foretages ved 12-ugers-alderen
- Dyrets rejse skal være betinget af ejerens rejse, også selvom dyret rejser på et andet tidspunkt end ejeren.
  - ▶ Dette indebærer, at dyr, der rejser alene, fordi ejeren ikke rejser, skal leve op til de kommercielle krav for ind- eller udførsel
- De enkelte lande kan tillade indførsel af uvaccinerede hvalpe og killinger
- Rejse med grupper af dyr, som trænes eller konkurrerer mv. i udlandet, kan ske uden krav om dyrlægesyn og sundhedscertifikat
- Dyrlægesynet kan finde sted inden for 48 timer før afsendelsen
- Generelt krav om stikprøvekontrol af kæledyr, som rejser inden for EUs område.

Kilde: Fødevarestyrelsen

Kort fortalt om rapporten »Vurdering af smitterisici ved indførsel af hunde«

Rapporten er et litteraturstudium, som kombinerer tilgængelige data for import af europæiske hunde til Danmark med forekomsten af infektionssygdomme i de pågældende lande.

Rapporten peger på, at der er risiko for, at rævens dværgbændelorm (*Echinococcus multilocularis*) etablerer sig i Danmark, idet nogle skandinaviske ræve allerede bærer parasitten. Rapporten vurderer også, at rundormen *Dirofilaria repens* og protozoen *Babesia canis* kan etablere sig i Danmark, da den globale opvarmning vil favorisere opformering af hhv. stikmyg og Dermacentor-flåter i Danmark. Fra Middelhavslanene kan også *Leishmania infantum* og *Ehrlichia canis* blive indført, men de risikerer næppe at etablere sig, da vektorerne har en mere sydlig udbredelse.

Rapporten, der er udarbejdet af DTU Veterinærinstituttet efter bestilling fra Fødevarestyrelsen, vil senere blive offentliggjort.

raske. Det kan også være en god idé at tage hvalpen med til et sundhedstjek hos den praktiserende dyrlæge efter hjemkomsten.

Derudover advarer Fødevarestyrelsen mod ukritisk køb af hunde igennem internationale netværk, idet der både kan være risiko for falske identifikations- og vaccinationsdokumenter.

Dyrlægers viden afgørende

Anna Huda opfordrer hundeejere til at søge vejledning hos den praktiserende dyrlæge forud for udlandsrejser med hunden. Foruden rabiesvaccination og ormebehandling kan der også være behov for vaccination mod andre infektioner og rådgivning om eventuelle forsigtighedsregler for at undgå, at hunden inficeres med andre alvorlige sygdomme i udlandet. Det samme gælder ved køb af hunde i udlandet:

- Praktiserende dyrlæger har stor erfaring med smitterisici og vil kunne hjælpe købere med relevante oplysninger om eksempelvis sygdomsforekomst. ■